

VELKOMMEN TIL FAGLIG FREDAG

Afklaring af funktionsevnen hos børn

med Inge Louv

Webinaret starter om et øjeblik....

Værd at vide

Vi spiller musik nu – tjek dine lydindstillinger, hvis du ikke kan høre musikken.

Oplever du tekniske problemer, så tjek vores guide på schultz.dk/teknik - eller skriv til os via "Q&A" i øverste højre hjørne.

Du får adgang til optagelsen og alle slides efter webinarret.

Schultz

Faglig Fredag – Afklaring af funktionsevnen

- Hvad er betingelserne for, at forældre til et barn med handicap kan få dækket merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste?
- Hvilke elementer skal indgå i vurderingen?
- Og hvordan skal vi forstå principmeddelelse 43-22?

Vi kommer rundt om

- Hvad er
 - en betydelig og varigt nedsat funktionsevne
 - en indgribende kronisk eller langvarig lidelse

med et kig på, hvordan vi udreder, afklarer og vurderer

- efter serviceloven
- efter barnets lov

og ser ind i [principmeddelelse 43-22](#)

Hvem er omfattet, 2023

Børn og unge med handicap og sygdom kan være omfattet af servicelovens §§ 11, 52, og jf. § 44 også 84 stk.1, 86 stk.2 samt folkeskolelovens §§ 3 – 4 mv

Børn og unge med betydelig og varigt nedsat funktionsevne eller indgribende kronisk / langvarig lidelse kan omfattes af §§ 11 stk.8, 41, 42, 45 mv.

.... varigt nedsat kan omfattes af §§ 112 – 116

Børn med betydelig og varigt nedsat funktionsevne med behov for særlig støtte og træning i dagtilbud, kan omfattes af § 32

Hvem er omfattet, 2024

Børn og unge med handicap og sygdom kan være omfattet af barnets lov §§ 28-29, 30, 32, 81 stk.1, og jf. BL § 90 serviceloven 84 stk.1, § 86 stk.2, folkeskolelovens § 3 – 4 mv

Børn og unge med betydelig og varigt nedsat funktionsevne eller indgribende kronisk / langvarig lidelse kan omfattes af barnets lov §§ 81 stk.4, 86, 87, 89 mv
.... varigt nedsat kan jf. BL § 90 omfattes af serviceloven §§ 112 – 116

Børn med betydelig og varigt nedsat funktionsevne med behov for særlig støtte og træning i dagtilbud, kan omfattes af § 82

Metoder, serviceloven

- Der er i serviceloven særlige sagsbehandlingsregler for vurdering af behovet for særlig støtte, nemlig
 - § 50 børnefaglig undersøgelse
 - § 48 børnesamtale
 - § 140 handleplan
 - (§ 14 Tilbudsportalen for valg af visse tilbud)
 - § 70 opfølgning og tilsyn
- Men der er ingen lovpligtige metoder til vurdering af barnets funktionsevne, ressourcer, vanskeligheder i forhold til behov for handicapkompensation

Metoder, barnets lov

- Kommunen skal, når henvendelse, ansøgning eller underretning er modtaget sikre, at sagen er tilstrækkeligt oplyst, før der træffes afgørelse
- Det er op til kommunen at vurdere, hvornår sagen er tilstrækkeligt oplyst, - herunder, om det skal ske efter §§ 18, 19 eller 20

Kommunen skal efter § 18 foretage en screening for

1. En problemstilling, der ikke kræver yderligere afdækning
2. En problemstilling, der kræver yderligere afdækning jf. § 19
3. En problemstilling, der kræver en børnefaglig undersøgelse jf. §§ 20-22

Barnets lov

- Socialstyrelsen har justeret ICS skabelonerne, så de matcher lovgivningen
 - § 18 screening
 - § 19 afdækning
 - § 20 børnefaglig undersøgelse
- Der er (endnu?) ikke udarbejdet særlige skabeloner til børn med nedsat funktionsevne

Til overvejelse

- Hvordan sikrer vi dokumentation for, om barnet har en betydelig og varigt nedsat funktionsevne eller en indgribende kronisk eller langvarig lidelse

Serviceoven – barnets lov

- Der er ikke udsendt bekendtgørelser eller vejledninger for barnets lov, så pt tager vi afsæt i servicelovens regelsæt
- Der er ikke beskrevet ændringer i kravet om dokumentationen for, at barnet har en betydelig og varigt nedsat funktionsevne eller indgribende kronisk eller langvarig lidelse i skiftet fra serviceloven til barnets lov – heller ikke, om det skal ske efter § 18 eller § 19

Dog ses der i barnets lov § 19 stk. 4

- Social- og boligministeren kan fastsætte nærmere regler om afdækning efter stk.1-3, herunder i forhold til samarbejdet med forældre, inddragelse af barnet eller den unge og kortlægning af barnets eller den unges funktionsevne i sager om hjælp eller støtte til børn og unge, der på grund af betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne har behov for hjælp eller særlig støtte efter § 82.

Barnets lov – ny rækkefølge

Vær opmærksom på, at

- Kapitel 2 omhandler barnets rettigheder og inddragelse
- Kapitel 3 omhandler screening, afdækning og undersøgelse
- Kapitel 8 omhandler handicapkompenserende støtte / økonomisk støtte samt specialrådgivning

→

Barnet skal inddrages løbende gennem hele processen, og der skal foretages en screening, afdækning eller børnefaglig undersøgelse inden, der tages stilling til (handicapkompenserende) støtte med inddragelse af barnet

Barnets lov – inddragelse

Kapitel 2 præciserer, at børn og unge skal inddrages

- Ens regler for inddragelse af børn og unge uanset, om de har sociale udfordringer eller nedsat funktionsevne

§ 5

- Barnet synspunkter skal tilvejebringes løbende ved samtaler og anden direkte kontakt, inden der træffes beslutninger eller afgørelser

§ 8

- Sagsbehandlingen skal tilrettelægges, så barnet eller den unge har mulighed for at medvirke aktivt i forløbet på lige fod med forældrene, med respekt for børns og unges forskellighed og funktionsnedsættelse hos barnet eller den unge
- Arbejdet skal tilrettelægges med færrest mulige fagprofessionelle voksne om barnet

Betingelser § 41 – 42, barnet

- Det skal dokumenteres, at barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller en indgribende kronisk eller indgribende langvarig lidelse
- Der er tale om en myndighedsafgørelse på baggrund af en konkret socialfaglig vurdering af, hvor indgribende lidelsen er i det daglige og om barnet derfor er omfattet

Vejledning 9007's Afsnit 2

- Sagsbehandleren skal foretage en bred vurdering i forhold til barnets samlede livssituation – herunder hvilken betydning funktionsnedsættelsen har i relation til barnets aktivitetsniveau, skole- og uddannelsesforhold, personlige forhold, helbredsforhold mv.

Myndighedsafgørelse

- Det skal dokumenteres, at barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller en indgribende kronisk eller indgribende langvarig lidelse
 - Det er myndigheden, der på baggrund af de indsamlede oplysninger vurderer og træffer afgørelse, om barnets funktionsnedsættelse eller lidelse opfylder
 - varighedskriteriet – om de helbredsmæssige udfordringer har en varighed, der kan anses for langvarig, kronisk eller varig
 - alvorsgraden – om de helbredsmæssige udfordringer har alvorlige og indgribende konsekvenser i barnets børneliv
- og det skal afspejle sig i det, vi spørger om og måden, vi spørger på

Det er ikke lægen, hospitalet, skolelæreren, pædagogen, PPR eller andre.
Det er *myndigheden*, der træffer afgørelsen!

Hvad skal udredes, undersøges?

- Der skal være konstateret en funktionsnedsættelse, før myndigheden kan tage stilling til, om den er varig og betydelig
- Der skal være konstateret en lidelse, før myndigheden kan tage stilling til, om den er langvarig eller kronisk, og om den er af indgribende karakter

altså

1. Objektiv faktisk beskrivelse af den nedsatte funktionsevne eller lidelse
2. Vurdering af varigheden – varig, kronisk eller langvarig
3. Vurdering af følgerne og konsekvenserne – om de er alvorlige og indgribende i barnets børneliv
4. Faglig vurdering og afgørelse, om barnet opfylder betingelserne for, at forældrene kan få dækket merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste

Konsekvenserne for barnets hverdag

Beskrivelse af de forhold barnet lever under

Objektiv faktisk beskrivelse af barnets helbredsmæssige situation fra f.eks. læge/psykiater, psykolog, logopæd, fysio- og ergoterapeut, er et godt grundlag for at undersøge hvilke følger, lidelsen eller funktionsnedsættelsen har i barnets børneliv

Skole,
dagtilbud og
læring

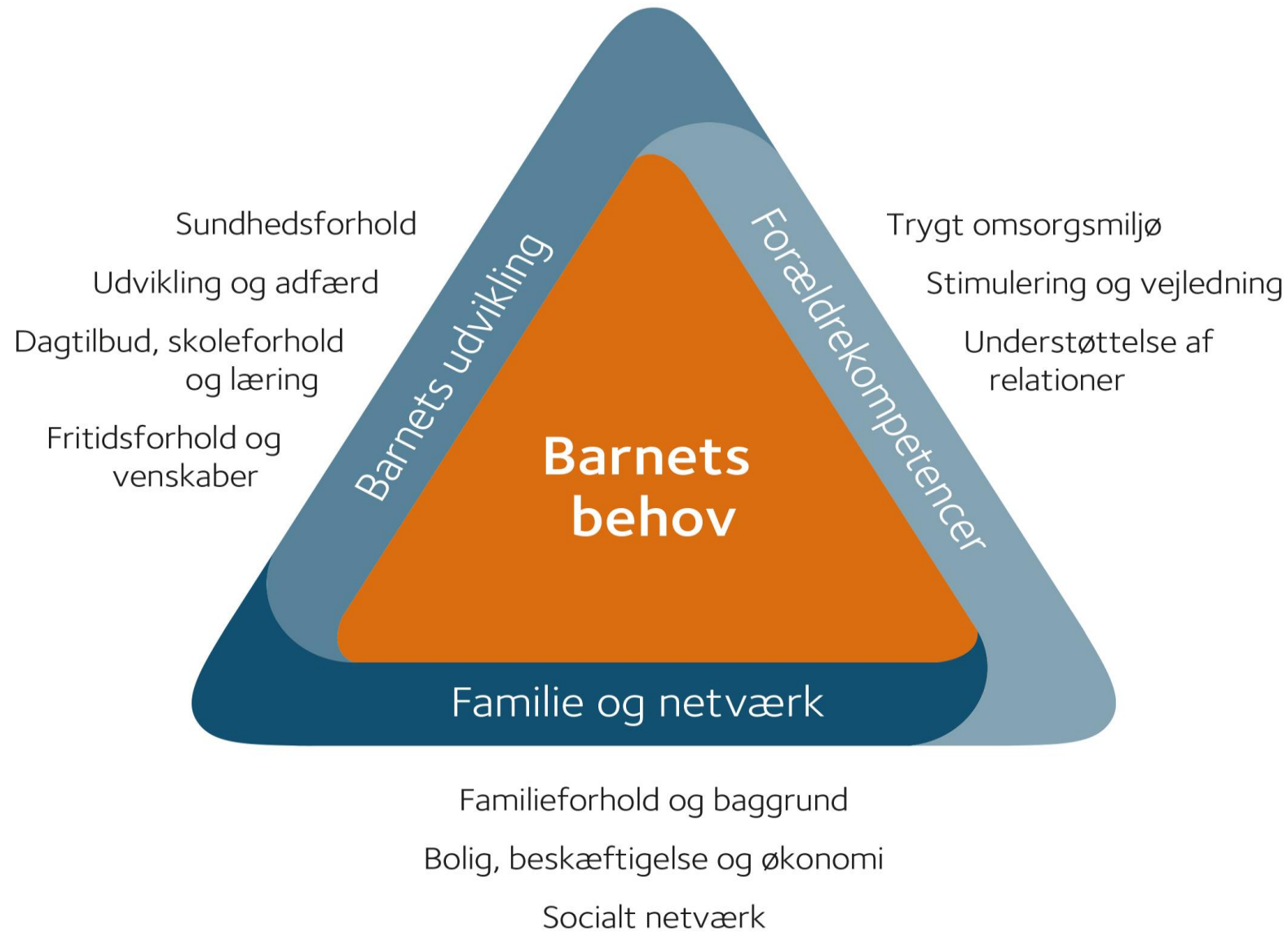
Udvikling
og
adfærd

Fritidsaktiviteter
og venskaber

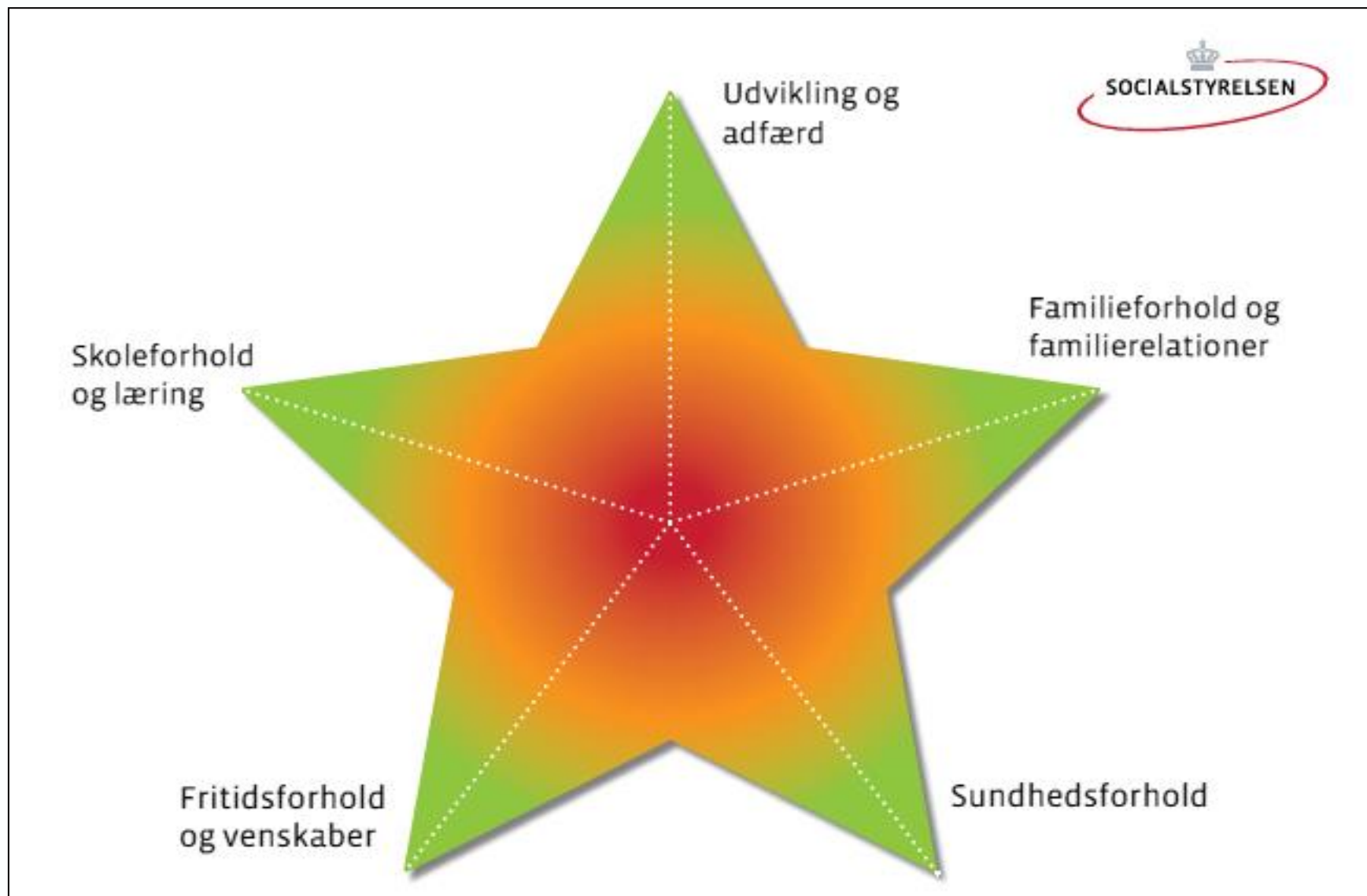
Familieforhold
og relationer –
barnets forhold
til forældre og
søskende

ICS trekanten

Eksempel på overblik (fra 2014)

Hvad skal oplyses

- Meget helbredsmæssigt står i status fra læge og hospital, men også andre f.eks. PPR, fysio- eller ergoterapeut, kan bidrage med oplysninger om barnets funktionsevne
- Hvad bliver vi nysgerrige på, når vi får de faktuelle oplysninger om barnets funktionsevne
- Hvilke følger eller konsekvenser har det for barnets børneliv
- Er det af indgribende karakter i det daglige børneliv

Brug evt. som støtte til vurderinger

- [De aldersopdelte fokusområder](#), der giver nogle billeder på hvad børn i de forskellige aldersgrupper kan og magter (ICS redskab)
- Kommunens politisk vedtagne Børnepolitik (find den i din kommune)

PA 10-17 erstattet med PA 43-22

- Ankestyrelsen har behandlet en dobbeltsag principielt for at præcisere, hvornår forældre til et barn med nedsat funktionsevne er omfattet af personkredsen for dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, når der er mulighed for, at medicinsk behandling og/eller støttetiltag kan afhjælpe følgerne af barnets funktionsnedsættelse eller lidelse inden for kortere tid.
- Derudover indeholder principmeddelelsen videreført praksis fra PA 10-17. Den praksis, som Ankestyrelsen har slået fast i de tidligere offentliggjorte sager, gælder således fortsat på tidspunktet for offentliggørelsen af denne principmeddelelse.
- Også i PA 43-22 slår Ankestyrelsen fast, at retten til dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste er betinget af, at barnet har en betydelig og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne eller indgribende kronisk og langvarig lidelse.

Støttetiltag eller behandling

- Det skal jf. [PA 43-22](#) indgå i vurderingen, om medicinsk behandling eller støttetiltag kan have en betydning for følgerne af lidelsen eller funktionsnedsættelsen
- Udtalelse fra en læge eller andre, om og i hvilket omfang det forventes, at medicinsk behandling eller støttetiltag kan afhjælpe følgerne samt tidsperspektivet herfor, skal indhentes
- Er der udsigt til, at medicinsk behandling eller støttetiltag inden for kortere tid kan afhjælpe følgerne vil forældrene ikke være omfattet af den personkreds, der har ret til dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste.
- Det er ingen præcis angivelse af "inden for kortere tid". Det afhænger af de konkrete omstændigheder i sagen.

... og PA 43-22 fortsætter

- Forældre til et barn med nedsat funktionsevne eller en indgribende lidelse kan have ret til dækning af merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste, selvom det endnu ikke er afprøvet, om medicinsk behandling og/eller støttetiltag kan afhjælpe følgerne af barnets funktionsnedsættelse eller lidelse.

Sag nr. 1

- Der var i sagen oplysninger, der indikerede, at følgerne af barnets funktionsnedsættelse eller lidelse kunne afhjælpes.
- Ankestyrelsen vurderede, at sagen ikke indeholdt tilstrækkelige oplysninger om og i hvilket omfang, det forventes, at medicinsk behandling og/eller støttetiltag kunne afhjælpe følgerne af barnets funktionsnedsættelse eller lidelse samt tidsperspektivet herfor.
- Sagen blev hjemvist

... og [PA 43-22](#) fortsætter

Sag nr. 3 (tidligere [PA 10-17](#))

- Ankestyrelsen ændrede kommunens afgørelse og fandt, at barnet havde en betydelig og varig nedsat funktionsevne, som der i lang tid frem over vil være behov for at kompensere for følgerne af.
- Der var ikke oplysninger i sagen, der indikerede, at følgerne af barnets funktionsnedsættelse kunne afhjælpes inden for kortere tid.
- Ankestyrelsen vurderede, at det ikke i sig selv kunne begrunde et afslag på dækning af tabt arbejdsfortjeneste, at barnet endnu ikke var færdigudredt.

Hvad er... betydelig og varigt nedsat funktionsevne

Betydelig

- Konsekvenserne af lidelsen er af indgribende karakter i den daglige tilværelse
- Det ikke er lidelsens art eller omfang, der er afgørende, men følgerne af den nedsatte funktion
- Selv om lidelsen ofte er lægelig diagnosticeret, er det den samlede vurdering af funktionsevnenedsættelsen i forhold til den daglige tilværelse, der er afgørende

Varigt

- normalt vil funktionsnedsættelsen være en belastning resten af livet

Hvad er... indgribende kronisk lidelse

Indgribende

- At lidelsen har alvorlige følger og konsekvenser i den daglige tilværelse
- Begrebet *konsekvenser af indgribende karakter i den daglige tilværelse* skal vurderes bredt i forhold til den samlede livssituation.
I denne vurdering vil bl.a. kunne indgå lidelsens betydning i relation til den pågældendes aktivitetsniveau, skole- og uddannelsesforhold, personlige forhold, helbredsforhold etc.

Kronisk

- At tilstanden normalt vil vare i flere år – i praksis lægges der vægt på, om lidelsen forventes at vare barnealderen ud

Hvad er... indgribende langvarig lidelse

Indgribende

- At lidelsen har alvorlige følger og konsekvenser i den daglige tilværelse
- Begrebet *konsekvenser af indgribende karakter i den daglige tilværelse* skal vurderes bredt i forhold til den samlede livssituation.
I denne vurdering vil bl.a. kunne indgå lidelsens betydning i relation til den pågældendes aktivitetsniveau, skole- og uddannelsesforhold, personlige forhold, helbredsforhold etc.

Langvarigt

- Behøver ikke være en uheldelig lidelse – i praksis lægges der vægt på, om lidelsen skønnes at vare et år eller mere

Hvem er ikke omfattet af §§ 41 og 42

- Den brede gruppe af børn og unge med kortvarige eller mindre indgribende lidelser som f.eks. visse former for allergi
- Børn og unge med lidelser, der kan være varige, langvarige eller kroniske men ikke anses for at være indgribende i den daglige tilværelse
- At et barn er for tidligt født er ikke tilstrækkeligt – det afgørende er konsekvenserne af den for tidlige fødsel
- En risiko for, at barnet rammes af en eller anden lidelse, er ikke tilstrækkeligt til at få støtte efter denne bestemmelse

Afslutning – tak for nu!

- Det var et meget hurtigt overblik over, hvad der skal indgå i vurderingerne af, om barnet opfylder betingelserne for, at forældrene kan få dækket merudgifter og tabt arbejdsfortjeneste.
- Jeg håber, I fik det, I kom for ...

Ankestyrelsen har udgiften et lang række principmeddelelser, der kan være gode at kigge ind i f.eks.

- [PM 23-17](#) en risiko er ikke nok
- [PM 30-18](#) risiko for komplikationer er ikke nok
- [PM 84-19](#) om medicinsk behandling
- [PM 18-17](#) fødevareallergi kan ikke i sig selv omfatte
- [PM 43-15](#) vurderes med brug af hjælpemidlet

Guider og kurser med relation til afklaring af funktionsevnen

Guider

- Betingelser for at modtage tabt arbejdsfortjeneste
- Opfølgning og ophør af tabt arbejdsfortjeneste
- Beregning af tabt arbejdsfortjeneste
- Merudgifter til børn og unge

Find guiderne på Kommunekoncept under produktet Social og sundhed.

Campus – kurser

- Kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, servicelovens § 42
- Kompensation for tabt arbejdsfortjeneste, beregning
- Merudgifter til børn og unge

FAGLIG FREDAG I DECEMBER

**SAGSBEHANDLINGSTID OG PLIGT TIL AT SVARE
BORGERNE**

Med Johan Busse

DEN 8. DECEMBER 2023 KL. 9.00-9.45

Tilmeld dig på [Schultz.dk](https://www.schultz.dk)

TAK FOR I DAG

Vidste du, at?

du har adgang til **guider**, som forklarer regler og praksis, hvis din arbejdsplads har abonnement på Schultz Kommunekoncept

du kan få adgang til mange **flere faglige kurser** i Schultz Campus, hvis din arbejdsplads har abonnement